

1 grudnia

ŚWIĄTOWY DZIEŃ AIDS

Kto powinien zrobić test na HIV?

Test w kierunku HIV powinien wykonać każdy, kto:

- kiedykolwiek miał kontakt seksualny przynajmniej z jedną osobą, która:
- nie wykonała testu w kierunku HIV i nie wie, czy jest zakażona czy nie,
- jest zakażona HIV, a kontakt odbył się bez prezerwatywy lub uległa ona uszkodzeniu,
- miała wielu partnerów/wiele partnerek seksualnych,
- przyjmowała narkotyki w zastrzykach,
- podczas kontaktów seksualnych nie stosował zawsze prezerwatyw (w tym podczas kontaktów oralnych),
- przebył chorobę przenoszoną drogą płciową,
- przyjmował jakąkolwiek substancję (narkotyki, anaboliki) w iniekcjach i używał do tego sprzętu, z którego korzystały inne osoby,
- wykonywał np. tatuaż lub piercing (kolczykowanie) przy użyciu niesterylnej sprzętu,
- miał kontakt z cudzą krwią, która znalazła się na uszkodzonej skórze lub błonach śluzowych,
- stracił kiedykolwiek kontrolę nad swoim zachowaniem (pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków zmieniających świadomość) i mógł znaleźć się w opisanych powyżej sytuacjach.
- Wchodząc w nowy związek warto razem z partnerem/partnerką wykonać test na HIV (nawet jeśli zna się tę osobę bardzo dobrze). Wykonanie testu to jedyny sposób sprawdzenia, czy ktoś nie jest zakażony HIV.

To warto wiedzieć o HIV

Zakażenie HIV oznacza, że w organizmie człowieka znajduje się wirus nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności.

Wirus mnoży się i niszczy układ odpornościowy zakażonej osoby, który po pewnym czasie przestaje chronić organizm przed chorobami.

Zakażenie HIV nie daje charakterystycznych objawów.

Jeśli nie zrobi się testu diagnostycznego można nawet przez 10-12 lat nie wiedzieć o tym, że uległo się zakażeniu.

Osoba, która nie wie, że żyje z HIV, może zachorować na AIDS.

Może też zakażać innych.

Wojewódzka Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Lublinie

To warto wiedzieć o AIDS

Nieleczone zakażenie HIV prowadzi do rozwoju AIDS, czyli zespołu

nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności.

AIDS to końcowy etap NIELECZONEGO zakażenia HIV.

To zespół chorób atakujących osoby zakażone HIV.

Zaliczamy do niego różne infekcje i typy nowotworów.

AIDS występuje po wielu latach

trwania infekcji HIV u osób,

które o swoim zakażeniu nie wiedzą.

Osoby, które wiedzą o swoim zakażeniu

objęte są nowoczesną terapią

antyretrowirusową, która zapobiega wystąpieniu AIDS.

Warto się testować!

Wojewódzka Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Lublinie

Jak może dojść do zakażenia HIV?

HIV przenosi się 3 drogami:

1. przez kontakty seksualne – udowodniono, że prezerwatywa znacznie zmniejsza ryzyko zakażenia HIV, jeśli m.in. są spełnione następujące warunki: jest dobrej jakości, została właściwie założona, jest od początku do końca stosunku na swoim miejscu, nie pękła i nie zsunęła się;
2. przez krew – gdy zakażona krew dostanie się na skórę, która jest uszkodzona, na błonę śluzową np. do oka, nosa, jamy ustnej, na narządy płciowe lub zostanie wstrzyknięta podczas używania wspólnych z innymi igieł i strzykawek np. do podawania środków odurzających, anaboliów w zastrzykach;
3. podczas ciąży, porodu lub karmienia piersią z zakażonej HIV matki na jej dziecko – dlatego kobiety planujące ciążę lub będące w ciąży powinny wykonać test w kierunku HIV (ginekolog ma obowiązek zaproponować to badanie), test powinien też zrobić przyszły ojciec.

Nie ma ryzyka zakażenia HIV w sytuacjach takich jak mieszkanie pod jednym dachem z osobą zakażoną HIV, przebywanie np. w kinie, na basenie... Owady (np. komar) i zwierzęta nie przenoszą HIV.

Wojewódzka Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Lublinie

Dlaczego warto zrobić test na HIV?

Lepiej jest wykonać test i poznać swój status serologiczny, niż żyć z HIV nie wiedząc o tym.

Dzięki regularnie przyjmowanym lekom osoby zakażone HIV mogą żyć podobnie długo, jak ludzie niezakażeni, mogą też prowadzić podobny tryb życia, mieć dzieci, pracować. Osoba, która wie, że jest zakażona HIV, ma szansę zadbać o zdrowie swoje i swoich bliskich, uchronić się przed rozwinięciem pełnoobjawowego AIDS.

Jeśli przyszli rodzice wiedzą o zakażeniu, mogą uchronić przed nim dziecko. Od kilku lat obowiązują przepisy, zgodnie z którymi lekarz ginekolog ma obowiązek zaproponować pacjentce będącej w ciąży dwukrotne badanie w kierunku HIV. Dla kobiet korzystających z opieki finansowanej przez NFZ jest ono bezpłatne. Przyszły tata może wykonać test bezpłatnie i anonimowo w punkcie konsultacyjno-diagnostycznym (PKD).

Wojewódzka Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Lublinie

1 grudnia obchodzimy corocznie Światowy Dzień AIDS. Jego celem jest solidaryzowanie się z ludźmi dotkniętymi tą chorobą oraz uwrażliwienie społeczeństwa na ten światowy problem. Symbolem tego dnia jest czerwona wstążeczka. Obchody odbywają się poprzez liczne konferencje, spotkania, akcje społeczne i wydarzenia kulturalne, podczas których mówi się o profilaktyce, o walce z AIDS i o pomocy chorym. Stereotypowo AIDS kojarzone jest z grupami osób, które np. uzależnione są od środków psychotropowych i takich które podejmują ryzykowne zachowania seksualne. Ta opinia jest bardzo krzywdząca i dyskryminująca. Powoduje, że ludzie nie chcą poddać się testom czując się napiętnowani.

Natomiast postęp w medycynie i poziom wiedzy na temat HIV/AIDS spowodowały, że choroba ta nie jest już wyrokiem. Można z nią normalnie funkcjonować. Warunek jest tylko jeden - jej wczesne wykrycie. Dlatego wykonywanie testów jest kluczowa nie tylko wśród grup ryzyka, ale również dla całej populacji.

Jeśli z jakiegokolwiek powodu obawiasz się zakażenia HIV- zgłoś się na test! Wystarczy trochę odwagi i kontakt z najbliższym Punktem Konsultacyjno – Diagnostycznym. Test jest bezpłatny i anonimowy. W Lublinie prowadzony jest on przez katolickie Stowarzyszenie „Agape” z ramienia Krajowego Centrum ds. AIDS oraz zlokalizowany na ul. Spokojnej 3 przy Przychodni SPZOZ MSW. Pracują tam wykwalifikowani specjaliści, którzy udzielą fachowej informacji, pomogą ustalić termin badania tak, aby był najbardziej wiarygodny. A co najważniejsze, udzielą również wsparcia. Mając wynik dodatni testu, nie znaczy, że jesteś sam.

Najbardziej boimy się tego, czego nie znamy. W obecnej sytuacji epidemiologicznej kraju szczególną uwagę należy skierować na zdrowie. To największy dar jaki posiadamy. Dlatego w trosce o swoje zdrowie, o rodzinę i najbliższe nam osoby rekomendowane jest wykonanie takiego testu. Tylko w ten sposób możemy powstrzymać rozprzestrzenianie się tej choroby i niesłuszne piętnowanie osób chorych.

Podstawowe informacje epidemiologiczne na temat HIV/AIDS

Na świecie żyje 37,9 mln osób z HIV/AIDS, w 2018 r. zakażenie HIV rozpoznano u 1,7 mln osób, 770 tys. osób zmarło z powodu HIV/AIDS.

W Polsce (od początku epidemii 1985 r.) do 30 września 2019 r. roku wykryto

25 020 zakażeń, 3 741 przypadków AIDS oraz 1 424 zgony

W województwie lubelskim (od początku epidemii 1985 r.) do 15 listopada 2020 r. roku : zarejestrowano 739 zakażonych ogółem, w tym 109 chorych na AIDS, a 39 chorych zmarło na AIDS. W roku 2019 zarejestrowano 26 zakażeń HIV, 3 zachorowania na AIDS, nie zanotowano zgonów.

Pierwszy raz Światowy Dzień AIDS obchodzony był 1 grudnia 1988. Jego celem jest uwrażliwienie na problem oraz solidaryzowanie się z ludźmi dotkniętymi tą chorobą. Jest to bardzo ważna data, która integruje wiele działań związanych z profilaktyką HIV/AIDS, podejmowanych na całym świecie.

Symbolem Światowego Dnia AIDS jest czerwona wstążka. Politycy, osoby publiczne i każdy, kto solidaryzuje się z zakażonymi HIV i chorymi na AIDS, noszą ją tego dnia na ubraniu.

Co roku lub co kilka lat zmienia się temat przewodni kampanii. Podkreślano już szczególnie trudną sytuację kobiet z AIDS, dużą zachorowalność dzieci bądź, jak w 2002 i 2003 roku, dyskryminację i piętno, jakie niesie ze sobą ta choroba.

W 2020 roku hasło Światowego Dnia AIDS, promowane przez UNAIDS, Program Narodów Zjednoczonych ds. Walki z AIDS na świecie, brzmi: *Globalna solidarność, wspólna odpowiedzialność (Global solidarity, shared responsibility)*.

Polscy eksperci mówią, że naszym największym problemem jest niska wykrywalność, a więc zbyt mała liczba osób, które poddają się testom na obecność wirusa HIV. Leki, które ułatwiają chorym na AIDS codzienne funkcjonowanie, już istnieją. Choroba ta nie jest już wyrokiem. Pod warunkiem, że chory odpowiednio wcześniej dowie się o zakażeniu. Dlatego wykonywanie testów jest kluczowe nie tylko w grupach podwyższonego ryzyka, ale w całej populacji. Szacuje się, że w naszym kraju aż 50-70% osób zakażonych nie jest tego świadome. Dlatego co roku, przed Światowym Dniem AIDS organizuje się kampanie promujące testowanie się.

Punkty Konsultacyjno - Diagnostyczne działają we wszystkich województwach a ich lista dostępna jest na stronie <https://aids.gov.pl/pkd/>.

PKD przy Punkcie Pobrań Przychodni SP ZOZ MSW ul. Spokojna 3 w Lublinie w ciągu całego roku punkt czynny jest: wtorek 16.00 – 18.30, czwartek 16.00 – 18.30.

Specjaliści w tym punkcie udzielają informacji oraz przeprowadzają rozmowę, w czasie której pomagają ustalić kiedy warto wykonać badanie, aby było ono wiarygodne. Udzielają również porady po teście na okoliczność wyniku dodatniego.